ЖАУАП ПАРАҒЫ || ЛИСТ ОТВЕТА

№ 1

Эссе

① Мен үшін елімнің тәуелсіздігімнің маңызы неде?

Мен үшін елімнің тәуелсіздігінің мәні маңызды. Себебі біздің ата-бабаларымыз бүкіл өмірін сол бір еліне, жеріне, халқына арнады. Ең алғашында Орталық Азиядан бастау алады. Орталық Азия кең тараған тарихи сөз. Орталық Азияға кіретін мемлекеттер: Қазақстан, Өзбекстан, Қырғызстан, Түрікменстан, Тәжікстан. 1992 жылы КСРО ыдыраған соң әр мемлекет жеке дербес елге айналып, Ресейдің қарамағынан кетті Орталық Азияның құрамына Қазақстан енген жоқ, себебі Қазақстан жеке дербес жонбылшқаға айналды. Кейіннен Орталыққа Оңтүстік және Оңтүстік-Шығыс кіре отырып, Түркістан өлкесі қатар жүрді. Ұлы дала жеріне көшсек, Дунайдан Алтайға, Маньчжуриядан дейінгі аймақты қамтиды. Ұлы дала деген «Дешті Қыпшақ» деген сөзден туған. Каспийден Батыс Дешті Қыпшақ болса, шығысқан Қазақ Дешті Қыпшақ деп аталған. Ең алғашқы түркі тілдес тайпа Түрік қағанаты (552-603 жж). Түрік қағанатының сөзі «телеч» Қытай жазбаларынан белгілі. Қытай жазбаларынан 542 жылы алғаш рет Түріктердің шығуы туралы айтылады. Түрік қағанаты кезінде Иштеми қаған жужандарды бір жолата талқандады. Түрік қағанатының солтүстік-батысын Мөде басқарды. Бірақ 603 жылы қағанат екіге бөлініп кетеді. Ішкі қақтығыстар, рулардың, мұрагерлердің арасында таққа талас басталды. Сөйтіп Батыс және Шығыс түрік қағанаты деп бөлініп кетеді. Ал негізінен Қазақстанның пайда болуы Шыңғыс хан ұрпақтары кезінде бастау алды. Моңғолдардың басшысы Шыңғыс хан 1155 жылы дүниеге келген. Оның есімі Чингчен 1203 жылы найман, керейт мен меркіттерде жаулап алады. 1215 жылдарында ұлы дала көшпелілерін өзінің құра-

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ"
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

ЖАУАП ПАРАҒЫ || ЛИСТ ОТВЕТА

№ 1

Эссе

мағына өтеді. 1218 жылы бүкіл Орта Азия аралығы тарын жаулап алады. Сол аралықта Күшлік қағанның жерлерін, Орталығын, Шығыс аймақтарын жаулап алады. 1219-1220 жылдарында Хорезмді жаулап алады. Сол кезде Шыңғыс хан 200 мың жермен келеді. Шағатай мен Үгедей сыр бойын, өзі Сарайшық жерлерді жаулап алады. Алтын Орда Жошы ұлысы, Үгедейге көк орда, Шағатайға Шығыс, Солтүстік-Шығыс жерлерін ұлыстарға бөліп берді. Бұл ұлыстар Шыңғыс хан (1203 ж) қайтыс болған соң бөлініп берілді. Жалпы қазақ этнамы Әбілқайыр кезінде (1428-1468 жж) бастау алды. Ол Әмір Темірдің жерін алысы келді, жартысы бөлігін жаулады. Кейіннен Орта Азия, Қазақстан аумақтарын өзіне бағынып алды, ең күшті, ірі мықты хан болды. 1468 жылы қайтыс болған Әбілқайыр хан Керей мен Жәнібек басып қазақ хандығын жаулап алады. Керей Боламтың ал Жәнібек Барақтың ұлы болды. Қазақ хандығының пайда болуы Жошы ұлысының аумағы мен Ақ Орда пайда болуынан шықты. Ақ Орда ең алғашқы қазақ мемлекеті ретінде танылды. Керей ең бірінші болып таққа отырды. Керей мен Жәнібек қазақ хандығына келген соң қазақ-жұрттың қауымы, қазақ халқы пайда болды.

Қазақстан өз тәуелсіздігін 1991 жылы 16 желтоқсанда алғаны белгілі. Бірақ тәуелсіздік алу оңайға соққан жоқ. Себебі Хрущев кезінде тың игеру яғни ашаршылық онымен қоса жұт болды. Адамдар қырылды, бір қатқан нанды бірнеше күнге жеткізірді. Қара сұр заң болды. Тың игеру кезінде қаншама қазақ ақын, жазушыларын, жазықсыздығымен өлтірілді, ату жазасы сияқты жазалар қолданды. Оның біріне М. Жұмабаев, С. Сейфул-

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ"
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

ЖАУАП ПАРАҒЫ || ЛИСТ ОТВЕТА
№ 1
Эссе

мин және т.б. оларғаі халық жауы сияқты атау берді. Себебі олар қазақ халқының (ксо) пайда болуына қарсы болды Хрущев таққа Яғни басқарушы, коменшілеріне дейін ойыстарды қойды. Жылымылық кезеңі де қазақ халқына үлкен қиындық келді. Ал Горбачев кезіне ел тыныштала бастады. Оның қатал ережелеріде болмады. Бірақ 1991 жылы көптеген өзгерістер енгізілді. КСРО ыдырап қазақ халқы ғана барлық мемлекет жеке тәуелсіз ел айналды. Сол жылдағы Алматыда елдер, мемлекеттер келісім-шартқа қол қойып, тәуелсіздік алды 1991 жылы Н.Ә. Әбішұлы 78,97% дауыс жинап, президент болып сайланды. Тұңғыш президентіміздің ҚР тігізген мол үлесі бар. Кеменде Нұр-Сұлтан бос қала еді, жұмыс жоқ, жер үлкен болғанымен, дамымаған еді. Бірақ Президент Н.Ә. Әбішұлы бәрін өзгерте білді. Тәуелсіз мемлекет болған керемет. Ресейге бағынбайсың ел дамыған, көк туымыз желбіреп тұр. Одан асқан бақыт жоқ. Мен өз тәуелсіздігімді мақтан етемін. Қазіргі таңда жаңа ашулар Яғни «рухани жаңғыру» жолының дамуы Қазақстан экономикасының басты мақсаты және дамуына үлес қосуда.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ"
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ

ЖАУАП ПАРАҒЫ || ЛИСТ ОТВЕТА
№ 2

Тесттің № / № теста	1 нұсқаның жауабы - А / 1 вариант ответа - А	2 нұсқаның жауабы - В / 2 вариант ответа - В	3 нұсқаның жауабы - С / 3 вариант ответа - С	4 нұсқаның жауабы - D / 4 вариант ответа - D
1		+		
2		+		
3			+	
4				+
5	+			
6				+
7				+
8	+			
9				+
10	+			
11		+		
12	+			
13		+		
14			+	
15	+			
16	+			
17			+	
18				+
19	+			
20				+

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ
"ДАРЫН" РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ"
РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСІПОРНЫ